

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20.—, polletno K 10.—, četrtletno K 5.—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30.—. — Naročnina se pošilja upravništvu.

Telefon številka 118.

DAN

NEODVIŠEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Francišanska ulica št. 8.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju post. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

Brez skrbi!

Odkrita beseda izrečena ob pravem času na pravem mestu lahko prepreči marsikako nesporazumljenje. V politiki so take izjave lahko odločilne. Zakaj je »Dan« izšel, kaj hočejo z »Dnevom«, kdo stoji za »Dnevom« in še vse polno drugih in sličnih vprašanj se danes ugiba v naši javnosti.

Štvar je pa čisto enostavna. Odkar v Ljubljani ne izhaja več »Jutro«, je neobhodno potreba, da izhaja »Dan« kot jutranji list. Zameril nam menda nikdo ne bo, ako hočemo, da je »Dan« resen, stvaren in dostojen list. Smatramo časopisje za velesilo v narodnem življenju. Zavedamo se visokih nalog, ki jih ima journalistika. Smo pa mnenja, da ni dati užigalic v roke otroku in da ne gre prepustiti tako važne naloge, kot jo ima dnevno časopisje prvemu neodgovornemu vagabundu, ki se najde slučajno na cesti. Ako hočemo Slovenci kot narod kaj pomeniti, ako hočemo doseči uspehov, ki nam zajamčijo bodočnost, potem je ena najnujnejših naših zadač, da se zlasti v publicistiki otresemo vsega, kar nam ne more nuditi garancije za solidno in smoteno narodno delo.

Demokratski duh časa, socialistično čustvovanje in pojmovanje življenja se tudi v našem narodu niso mogli uveljaviti brez globljih vplivov na celoten naš organizem. Ze zdavnaj ni več res, da bi samo socialni demokrat bil lahko socialist, da bi le krščanski socialc bil pravi demokrat. V narodno napredni stranki veje novo gibanje, bujno klitje, ki smeri za tem, da dobi narodna in napredna ideja konkretno obliko v okvirju socialnega in demokratskega naziranja. Baš notranji boji, ki so se bili v zadnjih časih v narodno-naprednih vrstah, so izčistili ozračje tako, kakor postane čisto in jasno preje črno in oblačno nebo, ko je grm in blisk razgalil zadnje meglico. V vodstvu narodno-napredne stranke ni danes niti najmanjšega nezaupanja, niti najmanjšega nesporazumljenja.

Drug na drugega smo vezani. Vsestransko pa prevladuje mnenje, da napredne vrste ničesar bolj ne potrebujejo kot strnjeno in železno enotnost ako hočejo doseči veliki cilj. Gotovo se narodno-napredna stranka še nikdar ni tako pristržno oklepala svojega voditelja, morda še nikdar ni tako sostavno delovala kot to dela pod vodstvom dr. Ivana Tavčarja.

Kadar v dolini vodovje narašča, je vseeno, če tudi kateri studenec usahne. Ker se moč in krepkost narodno-napredne stranke v celoti dviga, nas tudi prav nič ne vznemirjajo posamezni neuspehi pri občinskih volitvah v posameznih krajih.

In brez skrbi! Nasprotnikom se ne bo posrečilo ukaliti naše harmonije! »Dan« pa hoče, zanašajoč napredno in narodno misel v najširše plasti našega naroda, poglobljati in jačiti jo. Ne proti stranki, marveč v stranki, ne poleg stranke, marveč s stranko bo šlo prizadevanje »Dneva«. Zastareli in okameneli pa so že nazori, da ima izključno besedo v stranki samo par ljudi, abderitsko je pojmovanje, da je vsak najmanjši napredek v stranki le konkurenca že preje obstoječemu, vsak pojav moderniziranja že rovanje proti strankinim triadicijam.

Vodstvo stranke uvideva upravičenost in potrebo »Dneva«, v »Dnevnu« pa leži garancija za enotno delovanje v procvit naprednih in narodnih idej.

Brez skrbi naj so torej vsi odkriti in neodkriti prijatelji narodno-napredne stranke!

Svetovna politika v letu 1911.

Preteklo leto se mora z ozirom na mednarodni politični položaj imenovati kot eno najkritičnejših zadnjih stoletij. Nasprotstva, ki so se ponavljala med posameznimi državami in velesilami so mednarodne spore mnogokrat spravila že do štadija, ko je bilo pričakovati, da teh konfliktov ne bodo reševali več diplomate ampak topovi! Vendar se je posrečilo večino konfliktov, razen italijansko-turškega, še v pravem momentu rešiti in poravnati mirnim potom.

Vendar pa so ti konflikti, dasi mirno rešeni, še vedno ravnokot aktualni, ker se vedno obstoji nevarnost, da se stare rane odpro, kritična situacija minulega leta je prisilila evropske države, da so se začele oboroževati, da čuvajo svoje interese z dobro armado in sposobnim brodom. V vseh konfliktih vladajo prvo ulogo kolonialni interesi, kar zahteva seveda neizmerno pomnožitev oborožene sile! Zato se je gibal svetovna politika v preteklem letu v znamenju oboroževalne politike.

Najnevarnejši konflikt je izvalo v preteklem letu maroško vprašanje, ki ga pa ni sprožila sama Francija v smislu svoje revanš-politike proti Nemčiji, posegla je vmes tudi Anglija, ki je spoznala glede svojih kolonialnih interesov v Nemčiji vsled njene vedno bolj se razvijajoče gospodarske politike nevarno konkurenčno. Nerazpoloženje med temi tremi velesilami se je opazilo že v juliju, ko se je diplomatsko razmerje med Anglijo in Nemčijo jako ohladilo, ko so bile note obeh držav precej izizvalne. Kritična je postala situacija v septembru, ko se je splošno že upalo na ugodno rešitev maroškega vprašanja, a pojavilo se je vedno ostrejšo nasprotstvo med obema državama. Dokaz kritične situacije je bila tudi panika na borzah. V zadnjem trenutku se je vendar posrečilo dobiti način, ki je odvrnil veliko vojno nevarnost. Rešitev konflikta pa ni zadovoljila niti francoskega niti nemškega javnega mnenja, ter na ta način ostane to vprašanje še vedno odprto. Posledica tega konflikta pa je ozka zveza med Anglijo in Francijo ter je upati, da se sedanja entente cordiale spremeni v močno in trdno zvezo.

Kot nekako posledico maroškega vprašanja, ki temelji na dogovorih med Italijo, Anglijo in Francijo je smatrali tudi italijansko ekspedicijsko v Tripolitanijo, kar je izzvalo italijansko-turško vojno. Prvotni načrt Italije zagrabiti Turčijo tudi na evropskih in azijskih tleh je padel vsled intervencije in protesta velesil, ker je bila bojazen, da se izčimži iz take taktike lahko vedno pereči balkanski konflikt, popolnoma upravičena, Italija je sicer anektirala Tripolitanijo, a to nima nikakega pomena, ker Italijani nimajo še danes v anektiranih provincah trdnih tal. Vojna se na obeh straneh zavlačuje in že zdaj se lahko računa z dolgotrajnimi boji, ker vsled trdozratnosti Italije in Turčije ni misliti na kako posredovalno mirovno akcijo.

Svoje kolonialne interese povdarja tudi Rusija glede svojega perzijskega pohoda. Perzija se je po dolgem obnavljanju odločila, da sprejme ruski ultimatum, ki zahteva odstranitev finančnega reformatorja Morgan Shusterja, ter prizna ruski in angleški vpliv pri nastavljanju uradništva. S tem ostane samostojnost Perzije samo na papirju, oni trenutek pa, ko si Rusija in Anglija razdelita perzijsko državo, ni daleč, ker imata že obe velesili natanko določeni interesi sferi.

Takoj lanska spomlad se je začela s krvavim plesom v Albaniji. Pogorska albanska plemena v skadarskem vijaletu so ponovila svoje stare zahteve po narodni avtonomiji. Turške čete so doživele velike poraze, a Črna gora je hotela izrabiti to kritično situacijo ter bila pripravljena na boj. V podgoriškem miru se je posrečilo z velikimi koncesijami umiriti Albanec. Toda albansko vprašanje še vedno ni rešeno, ker Turčija do danes še ni izpolnila svojih obljub in izvedla reform v Albaniji. To pa pomenja za Albanijo povod za ustajo in zadnja poročila vedo že poročati o albanskih pripravah, ki kažejo na to, da ni daleč nova albanska akcija!

Pa ne samo Evropa, tudi drugod je bilo lansko leto kritično.

Staro kitajsko cesarstvo se bliža svojemu razsulu, Mongolska se je odcepila in se proglašila za samostojno, v ostalih provincah pa so zmagojuči republikanci proklamirali republiko. Premirje, ki je bilo določeno, poteče te dni, in potem se odloči usoda Kitajske. Gotovo pa je, da je sedanja dinastija Mandžu izgubljena in da bo proglašena republika. Kdo bo prvi predsednik kitajske republike je danes težko trditi, duševni oče vstaje, republikanec dr. Sunjasten ali pa Juansikaj, ki je ves čas igral jako dvorezno ulogo.

Začetkom lanskega leta se je pojavil konflikt med Rusijo in Kino, med Združenimi državami in mehiškansko republiko, kjer je bil pregnan dolgoletni predsednik Porfirio Diaz. Tudi med Rusijo in Združenimi državami so se pojavila koncem leta nasprotstva glede potnih listov za židovske izseljence. — A ti konflikti so manjše važnosti, ki vspricho velikih svetovnih dogodkov niso vzbujali večje pozornosti.

Večina konfliktov, ki jih je nastalo v letu 1911, se nadaljuje v tekočem letu in mnogokje ni odstranjena nevarnost, da se nasprotja obnovijo in pripeljejo do dalekosežnih posledic. Saj evropske države nadaljujejo svojo oboroževalno politiko, ki ne nudi najmanjše garancije, da bi se ohranil svetovni mir in vsa znamenja kažejo, da stopamo iz kritičnega leta 1911 v kritično leto 1912.

DOPISI.

Iz Gradca. (Silvestrov večer graške »Čitalnice«.) Vkljub temu, da nimajo graški Slovenci primernih svojih prostorov, kjer bi mogli prirediti svoje zabave in društvene veselice, vendar tudi graška slov. društva ne zaostajajo za drugimi s svojimi priredbami. Obilen obisk na vseh priredbah je najlepši dokaz, kako potreben bi bil v Gradcu velik skupen društveni dom. — Tako je priredil 7. decembra »Sokol« svoj Miklavžev večer, ki je krasno uspel in je napolnil vse prostore »Volkshausa«. Na Silvestrov večer pa je priredila Čitalnica svoj večer — vsled premajhne dvorane — le za svoje člane in njihove goste. Večer je bil mnogoštevilno obiskan in je zadovoljil vse udeležence v polni meri. Igrala se je čarobna burka »Krompirjevi junaki«, ki je splošno ugajala. Bila je v svoji vrsti nekaj posebnega in menda niti v domovini nimamo kaj enakega. Grof Sulfurija S. Barbara je govoril daljši govor »Makame« v rimah in je žel za svoje duhovitosti splošno pohvalo. Nato se je razvila domača zabava s tombolo. Prijatelji »Čitalnice« so se spomnili društva z lepimi darili. O polnoči je predsednik gospod dvorni svetnik Lubec pozdravil vse

goste in jim želel srečno novo leto. Po polnoči se je razvil vesel ples, ki je trajal še pozno v novoletno noč. Želimo da bi se društveno življenje v Gradcu mnogo gojilo in vedno lepše razvijalo, in da bi se izpolnilo, kar je pravil študent v »Krompirjevih junakih«, da bi se izpolnile želje, da bi Gradčani imeli svoj dom, kjer bi bilo: zabavišče in plesišče, gledališče in središče za vsa društva zavetišče in pravo slovensko ognjišče. Naj bi novo leto 1912. prineslo v tem oziru napredka, da Gradec ne bo »slovensko grobišče«. Vse se da doseči z marljivim društvenim delom in z organizacijo. Zato naprej 1912!

SPLOŠNI PREGLED.

Notranji uradni jezik v Dalmaciji. S prvim januarjem tekočega leta je stopila v veljavo cesarska naredba z dne 26. aprila 1909, ki ureja jezikovno vprašanje v Dalmaciji. Po ti odredbi je postala hrvaščina v vseh državnih uradih notranji uradni jezik izključno le hrvaščina. Pa se vendar sedaj ne bo podrl svet, ko so se naši ljudje, ki si razlagajo postavko 19 osnovnega državnega zakona malo drugače nego razni Hohenburgerji in Elsnjerji, ki si Avstrije ne morejo drugače predstavljati, kakor da prevladuje v njenih uradih edino le nemščina kot notranji uradni jezik! Kdaj pač pride čas, ko se bomo tudi Slovenci na Kraljevem kjer živi primeroma veliko manj Nemcev nego v Dalmaciji Italijanov, mogli ponašati s takim uspehom, kakoršnega so priborili dalmatinski poslanci svojemu narodu?

Zahteve železničarjev. Iz Dunaja se poroča, da odpošljejo te dni železničarske organizacije vseh narodnosti deputacijo k železniškemu ministru Zdenku Forstnerju, da zvedo definitivno in avtentičen odgovor glede svojih zahtev, to je, kdaj in v koliko se izpolnijo ter uresničijo njih zahteve in to one, ki so jih označili kot najmanjše in sprejemljive. Voditelji železničarjev bodo iznova izjavili, da na noben način ne morejo opustiti svoje zahteve, po kateri naj se nakaze vsota 38 milijonov kron kot najno in nezdržljivo potrebna za izpolnitev regulacije plač in druginjskih doklad, dalje pa bodo od ministrstva zahtevali tudi pojava, v koliko se bodo upoštevali predlogi železničarjev posebno glede likvidiranja ostalih 17 milijonov kron.

Novo prestolno mesto Srbije. Iz Belgrada se poroča o akciji nekaterih poslancev, ki mislijo v eni prihodnjih sej srbske skupščine uložiti predlog, da naj se opusti mesto Belgrad kot prestolnica kraljestva. Kot nova prestolnica pridefa v poštev mesti Niš in Kragujevac. Glavni vzrok te spremembe tiči baje v dejstvu, da je Belgrad, kot obmejno mesto preveč eksponirano. Že v času aneksijske krize je nastala ta misel, ter je bil srbski dvor že popolnoma pripravljen za odhod. Sedaj je baje kralj Peter pristal na to idejo, ki se ima kar najprej uresničiti.

Širite, kupujte in naročajte »Dan«! Prijavljajte nove naročnike!

LISTEK.

Relikvija Napoleona III.

2. poglavje.
Čuden gost.

Danes je triindvajseti februar, je začel Pierre Ribodin svoje pripovedovanje — in prav triindvajsetega februarja je bilo, pred tridesetimi leti, v prav tako viharini in burni noči kot nocoj.

»Sedela sva z ženo kraj peči, vrata tam so bila široko odprta, da sva mogla videti v sobo. Niti enega gosta ni bilo onega večera k nama, vreme res ni bilo tako ugodno, da bi hotel kateri izmed sosedov iz hiše.

»Razgovarjala sva se o bodočnosti ter sva si slikala, kako lepo bi bilo, če bo kdaj lepo dekletce pomagalo materi v gospodinjstvu in streglo gostom.

»Moja žena je pletla, ko sva tako kramljala, je mineval čas, a na starinski uri, ki visi še sedaj tam na steni, je imela udariti čez nekaj minut polnoč.

»Tedaj je žena odložila delo, in je rekla: »Pojdiva spat, Pierre — kasno je že, jutri naju čaka novo delo.«

»Lep dan bo jutri«, sem jej odgovoril. »Kdo ve, ali ne bo treba odkopavati sten snega, ki se morda nakopičijo okrog hiše.

»No, saj drugega dela itak ne bo, ker gostov se nama pač ni nadejati.«

»Pojdem naprej«, je rekla žena. In videl sem, kako je tam v sobi sklenila roke ter molila k Bogu.

»Nehote sem vzel tudi jaz svojo pipo iz

ust, sklenil sem roke k molitvi, in ko sem tako stal, sem slišal, kako je rekla žena: »Amen!«

»V tem hipu je začela biti starinska ura. Najprej je zabriela in potem je krepko udarila dvanajst — polnoč!

In prav ko je izdonel zadnji udarec, sem nakrat zaslišal tiho zvonkjanje kraguljkov, ki je prihajalo vse bližje in bližje skozi tuljenje burje, dokler ni postalo pred mojo hišo povsem glasno; hkratu sem začul tudi hrzanje konja.

»Kaj je to?« sem zaklical svoji ženi. »Ali je res mogoče, da bi prišel v tej grozni noči k nama gost, ki hoče tukaj prenočiti? — No, ta človek mora biti res pogumen, da si upa v to viharno noč; — grem pogledat, kdo je.«

Hitro sem tekel k vratom, toda še preden sem prišel do njih, so se nalahno odprla, — sam Bog vedi, mraz mi je pretresel vse telo, ko sem zapazil človeka ki je stal pred menoj tako nepričakovano pred vratmi; kakor da bi bil slutil, da mi prinese niegov prihod v mojo hišo veliko nesrečo.

Na pragu je stal poljski žid.

To sem opazil takoj na prvi pogled. Sicer pa to ni bilo težko spoznati.

Nosil je dolg kaftan, ki mu je segal do nog, visoke škornje, majhno čepico na glavi, dolga, rdeča, na koncih že nekoliko osivela brada mu je obkrožala obraz, iz katerega je štrlel velik, šilast nos.

Med tem, ko je prišla moja žena iz sosednje sobe in sem jaz opazoval došleca, je on stepal sneg s sebe, da so letele snežinke kar tako naokrog; potem je izpregovoril z globokim, zamolklim glasom:

»Pot je dolga — a sneg je visok; dovolite, da prenočim pri vas!«

Nikdar nisem bil poseben prijatelj židov, najmanj pa poljskih, ki potujejo in trgujejo po

svetu ter pri tem navadno opeharijo ljudi. Ali draga otroka, one noči nisem imel srca, da bi bil žida, ki je prosil prenočišča, spodil od svojega praga.

Človek bi niti psa ne spodil v ta metez. Mož je bil prišel gotovo od daleč in je bil potreben počitka; na bradi so mu visele ledene sveče in zmrznjene snežinke, bil je ves trd od mraza, in leden hlad je prihajal od njega, ko je stopil bližje.

»Ne bojte se, gospod krčmar,« je dejal, »da bi zahteval od vas zastoj gostoljubja.«

»Kolikor zahtevate, vam rad plačam, in sicer že naprej.«

Pri teh besedah je odgrnil svoj kaftan, in opazil sem, da nosi na širokem jermenu velikansko mošnjo denarja. Ko jo je odprl in sem pogledal vanjo, sem se čudil, koliko denarja nosi ta žid seboj!

Moralo je biti na tisoče frankov, ki so ležali tu v mošnji, v bankovcih, zlatu in srebru.

»Kar pustite denar,« sem mu rekel jaz, — »zaradi računa se že lahko zmeniva, toda vi ste pustili zunaj konja in sani. Predvsem treba spraviti konja v hlev.«

»Storite to, gospod krčmar,« je odgovoril žid — »uboga žival mi je bila danes v veliko korist.«

»Sedaj me je pripeljala iz Strassburga; komaj sem že držal vajeti v okorelih rokah, že sem se bal, da omedlim in padem v sani. Zvesti konjček pa ni popustil, tekal je, kolikor je mogel in mislim, da mi je to noč rešil življenje, kajti če bi bil ostal nocoj v Črnem lesu, bi me bila gotovo ubila zima.«

»Popolnoma prav imate,« sem odvrnil jaz, »kdor v taki noči, kakoršna je danes, zunaj zapši ali izgubi zavest, ta se ne zbudi več.«

»Toda tukaj, pijte najprej malo likerja; ta

vas pogreje, — a ti žena, glej, da pripraviš kaj dobrega našemu gostu!

»Zakuri zopet, treba napraviti kaj gorkega; potem pa pripravi postelj gori v kamrici, — tam lahko spi,« sem rekel svoji ženi.

Žid je hvaležno pokimal z glavjo, potem je sedel z vzdihom za mizo ob peči.

Jaz pa sem šel na cesto, izpregel sem konja, ga peljal v hlev, mu dal sena in ovsu ter potegnul še sani pod streho.

Nato sem se vrnil v hišo in sem sedel poljskemu židu nasproti.

Opazil sem takoj na prvi hip, da to ni eden onih navadnih pritepenecv. Moral je biti vsekaj bogat mož; zdelo se mi je, da je pač kak boljši trgovec, ker mi je pravil, da je izterjal zastanke v Alzaciji ter da mora zgodaj zjutraj dalje, ker ima še mnogo opravka v deželi.

Prašal sem ga, odkod je, pa mi je odgovoril, da je iz Varšave.

»Dolga pot,« je nadaljeval ter vzdihnil.

»Že štiri mesece sem proč od svoje drage rodbine, ali kaj naj storim, — človek mora delati in se truditi od zore do mraka, da more vzgojiti svoje otroke.«

In ne da bi kaj vprašal, mi je začel pripovedovati, kako lepo ženo ima v Varšavi in otroka — sina in hčer, ki sta še majhna; potegnul je iz žepa sliko, na kateri sta bila otroka.

Iskreno je poljubil sliko in jo zopet spravil na svoje prsi.

»To je moj amulet,« je nadaljeval, »to sliko nosim vedno seboj, in odkar jo imam, mi gre vedno vse po sreči. Ah, ne bo več dolgo trajalo, pa bom zopet videl svoja mačka, in objel bom lahko zopet svojo ljubo ženo. Ko bomo praznovali mi židje Veliko noč, bom že gotovo v Varšavi.«

»Kako ste našli pot do moje hiše?« sem

DNEVNI PREGLED.

Čenjene dopisnike prosimo, naj nam pošljijo resna in točna poročila le na naslov: »Uredništvo neodvisnega političnega dnevnika „Dan“ v Ljubljani.«

Novi dnevnik »Dan« razpošiljamo deset dni na ogled kavarnam, gostilnam in zasebnikom in prosimo, da nam pošljejo naročnino, oz. naznanijo po dopisnici na upravištvu »Dneva«, da se naroče. Plačuje se list v naprej do 10. vsakega meseca, sicer se list z 10. številko ustavi.

Novi dnevnik »Dan« smo razposlali vsem tobakarnam v nadrobno razprodajo. Prosimo, da prodajajo list proti običajni proviziji. Koliko iztisov lista želi kakšna tobakarna, naj to javi upravištvu »Dneva«.

Za predstojnika ljubljanskega c. kr. okr. sodišča je določen dosednji začasni voditelj g. dež. sod. svetnik Henrik Sturm. S tem so za sedaj padle v vodo vse kombinacije z dež. sod. nadsvetnikom pl. Kočvarjem, ki se je branil sprejeti predstojništvo okr. sodišča. Presenečenje pa vendar ni izključeno in treba je javnosti posvečati še nadalje temu vprašanju največjo pozornost.

Pomilovanja vredni Šuklje. Dobri prijatelji se v znak prijateljstva ob slovesu poljubijo. Na vsak način pa se vsaj na videz ljubezljivo posloje. Včerajšnji »Slovenec« kaže, da imajo klerikalci drugačne nazore o dostojnosti in prijateljstvu. V uvodnem članku, ki je posvečen Šukljetu »samo v njegovi dosednji lastnosti deželne glavarja« so mu dali namreč v slovo nezasluzeno brco v obliki malookusnega očitka, da je odstopil, ker je »fizično izmučen in bolan.« »Slovenec« se Šukljetu tudi prav nič ne obotavlja v obraz povedati, da je njegova oseba postranske vrednosti. Da, da, klerikalci so vedno sami sebi zvesti. Napravili so s Šukljetom ravno to kot z Mandljem. Ko je odstopil in ni hotel več nositi soodgovornosti za brezvestno gospodarstvo, so ga v štajerski »Straži« kruto napadli in opljuvali!

Kregar zopet oživiljen! Kregar sicer trdno pričakuje, da se klerikalni državnozborski delegaciji posreči oprustiti ga nadaljnega sodnega zasledovanja radi goljufij in selarij pri volitvah v trgovsko in obrtno zbornico, vendar pa se je že celo leto izumikal javnosti. Sedaj menda zopet straši po Črnem grabnu in agitira za volitve v obrtno in trgovsko zbornico. Prosimo somišljenike, da takoj nam ali pa vodstvu narodno-napredne stranke javijo kako Kregar agitira. Pred Kregarji moramo biti zelo zelo previdni.

Ponesrečen nastop klerikalnih klakerjev v gledališču. Za včerajšnjo predstavo Finžgarjeve »Naše krvi« so klerikalci najeli posebne klakerje, ki so jih razpostavili po vsem gledališču. Četudi so ploskali in prihrjevali kakor besni, si je vendar stalno občinstvo slovenskega gledališča napravilo o najnovejšem delu klerikalnega umotvora pravo mnenje ter seveda igro odklonilo. Ako hočejo klerikalci dokumentirati svoje zanimanje za slovensko gledališče, naj ga vedno napolnijo. Pomnijo pa naj, da se je klakerstvo preživelo že tudi v Parizu.

Dijaška podporna društva in klerikalci. »Omladina« piše: Pred nami leži 23letno poročilo Dunajskega podpornega društva. Zanimiv je seznamek podpornikov. Žalosten pojav za nivo slovenske inteligence je, da manjka v njem lepa vrsta dobro situiranih ljudi, ki so bili nekadašnji podpiranci tega društva in tako na lastni koži občutili njegovo potrebo in korist. Tu bo treba na vsak način odpomoci. — Nič veseljeji ni drugi pojav, ki nam ga seznamek kaže. Letni podporniki in dobrotniki so prispevali lepo vsoto 7636 K. Od teh odpade najmanj 7000 K na napredno inteligenco in napredne korporacije in je malenkostni ostanek ali pa niti ta ne — na klerikalce. In vendar velja Podporno društvo in je tudi skoz in skoz nestransko; podpira ravnotako klerikalne kakor napredne dijake; vemo tudi, da so se pošiljale prošnje v isti meri klerikalnim inteligentom in zavodom kakor naprednim. In vendar tak razloček: samo par sto kron v primeri z lepimi naprednimi tisočaki. Da to ni samo slučajno, nam kaže pogled v stara letna poročila, kjer dobimo podobno sliko, nam kažejo pa tudi pretekle počit-

nice. Napredno dijaštvo je razvilo pod devizo samopomoči živahno delo za podpora društva, ki je imelo tudi lepe uspehe. Klerikalno dijaštvo ni sledilo, še manj klerikalna javnost, predvsem v Ljubljani, ker je bilo tako pričakovati. Neumljivi pa so mnogi drugi slučaj. Neumljivo na primer je, da so klerikalni dijaki neke na Dolenjskem priredili veselico v prid Dunajskemu podpornemu društvu, da so s pomočjo naprednjakov zbrali lepo vsoto, da pa od te Podporno društvo še ni dobilo vinarja. Neumljivo je, da je v nekem spodnještajerskem trgu, kjer ima duhovščina odločilni vpliv, kaplan, ki je sicer duša vseh družabnih prireditelj, — kljub ponovnim prošnjam odrekel vsako sodelovanje pri prireditvi trške mladine na korist dijaškemu podpornemu društvu in jo pri njegovem delu na razne načine oviral. Takih slučajev je gotovo še več. Skrajni čas je, da to dosežejo; prepričani smo, da jim je to mogoče, če le hočejo. Sicer bodo vedno češči, že sedaj ne redki glasovi, naj izvaja podporno društvo iz teh nelepkih pojavov primerne posledice...

Nepotrebno razburjenje Graški listi se jeze, ke je c. kr. okrajno glavarstvo v Radgoni v novoizvoljen imeniku občin in krajev okrajnega glavarstva navedlo nepopačena in čista slovenska krajevna imena, ne pa one nezmislne prestave in spake, ki se z njimi odkljujejo tudi mnoga glavarstva v čisto slovenskih krajih. Po uradni statistiki živi v tem okrajnem glavarstvu skoro tri petine Slovencev, a večina krajev nosi še iz časov, ko so bili ti kraji čisto slovenski, lepa slovenska imena, ki jih more največji nemški šovinist le spačiti, nikdar pa prevesti. Zato je nemška jeza nad okrajnim glavarstvom popolnoma odveč, ker je to postopalo čisto in edino pravilno. Naj bi ta zglede posmatala razna glavarstva na Kranjskem, zlasti pa kranjska dež. vlada, ki še vedno noče poznati niti samoslovenskih uličnih napisov v Ljubljani.

Josip Prunk, vodja tržaške filijale c. kr. korespondenčnega urada je imenovan stalnim poročevalcem istega urada v Rimu; na njegovo mesto pride dosedanj uradnik tržaške filijale Rupert Pohar.

Zrebanje ljubljanskih srečk. V prostorih mestne blagajne ljubljanske se je vršilo včeraj 47. zrebanje srečk mestnega loterijskega posojila. Komisiji je predsedoval vladni komisar pl. Lashan, zapisnikar je bil notar Plantan. Številke je dvigal deček-sirota Alojzij Mavec. Izrebanih je bilo 800 srečk. Prvi dobitnik v znesku 50000 kron je zadel srečka št. 57989; nadalje so zadele večje dobitke naslednje srečke, in sicer: št. 6013000 K; št. 319792000 K; št. 65580, 22237, 66573, 46096 in 34315 vsaka po 1000 K in št. 36062, 6596, 40271 in 58246 vsaka po 600 K. Vse ostale izrebane srečke (788) so zadele po 60 K.

V Ameriki umrl Slovenec. Dne 12. decembra je umrl v Lincolnu, Ill., Peter Springer iz Črnomlja. Ranjki je prišel v Lincoln s prvimi Slovenci l. 1868 — v Galesburgu, Ill., je umrl rojak Fr. Hudobnik. Pokojnik je bil doma iz Suhe pri Kranju na Gorenjskem. — Umrl je v Clevelandu rojak Anton Pugelj. Ranjki je bil doma iz Mirne peči na Dolenjskem in je bival v Ameriki 19 let. Zadnja tri leta je živel v Nottinghamu.

Radiograf Ideal. Sedanji popoldanski spored vsebuje samo najboljše posnetke, n. pr. velikomno sliko »Maks se dvojuje«. Na večernem sporedu pa je privlačni posnetek prve vrste! Ena izmed mnogih ali »Iz življenja trgovca z dekletki«. Ta posnetek, skrajno zanimiv in poln zapletljivosti je izveden z največjo točnostjo, pa vendar tako, da ne more nihče najti kaj nedostojnega. Dejanje je posneto po naravi, in sicer v hamburškem pristanišču, na krovu nekega prekoceanskega parnika in neke trijademce. V petek krasen specialni večer. V soboto velika senzacija »Celica št. 13«. Za prihodnje dni se pripravlja drama »Pravica mladosti«.

Ljubljanska kreditna banka V mesecu decembru 1911 se je vložil na knjižice in na tekoči račun kron 1.786.733.71, dvignilo pa kron 2.258.465.91. Skupno stanje koncem decembra leta 1911 kron 13.009.119.67.

PROSVETA.

Slovensko deželno gledališče.

F. S. Finžgar: »Naša kri«. Igrokaz v štirih dejanjih. — Režiser Anton Verovšek. — Po dolgem presledku se je zopet oglašil na slovenskem odru pisatelj »Divjega lovca« F. S. Finžgar s svojim novim igrokazom »Naša kri« iz francoskih časov na Kranjskem. Igrokaz nam ne podaja prav nič novega, enotnost in ideja je skrajno razblinjena, dejanje ter govorjenje oseb pa je pamilet na francosko dobo, ki ji imamo, ker plodove francoskih časov uživamo še mi. Finžgar, ki je baje dober poznavalec kmeta, ni ustvaril v svoji drami nobenega kmetškega tipa, kar pa naj bi bilo slovenskega poznano že iz njegovega »Divjega lovca« (Groga, mežnar) in dramizaciji Jurčičevih romanov. Najbolj ponesrečena pa je figura Renarda, francoskega oficirja, ki filozofira na grozno dolgočasen način ves drugi in tretji akt o slovenski krvi, citira zelo Rousseaua, ter v svoji sentimentalni zaljubljenosti zasubi Jerico hčerko vaškega maira. Vsebina drame je napisana že v prvem aktu, kjer bi lovek lahko že vnaprej prerokoval prizor za prizorom. Pisatelj sicer povdarja kulturne zasluge Francozov, a čudno se sliši, ko govori francoski oficir — in to Renard venomer povdarja — kmetu o kulturni važnosti francoske misije in o pomenu ilirskega kraljestva. Kakor že rečeno, je dejanje jako zavlečeno, kar se posebno občuti v prvem dejanju, ko možakujejo kmetje o Francozih, dalje drugo in tretje dejanje, ki je papricirano s filozofiranjem francoskega oficirja. Ako je pisatelj hotel v mairu Borštniku pokazati in dokazati to »našo kri« je streljal čez cilj, ker ta mair je pravi bojzljivec in strahopetec. — Uprizoritev je bila kolikor toliko dobra, manjkalo pa je enotne igre, vsak igralec je igral sam zase, nikdo se ni brigal za svojega soseda, kar je pač morala zakriviti režija, ki ni mogla podati enotne slike. Najboljši je bil g. Nučić, ki je govoril svojega vodenega junaka pač tako, kakor ga je napisal v svojih starih monologih, gđ. Wintrova je podala kmečke dekle po svoji stari šabloni, dober bi bil g. Danilo, da se je malo bolj seznanil s tekstem. G. Verovšek se je mučil s svojim maircom na vse načine, da bi iz ponesrečene figure postavil na oder razumljiv tip, a se mu v boju s tekstem ni posrečilo ustvariti prav nič, njega mair je bil mešanica bojzljivca in strahopetca s poskusom ustvariti kmečki tip, ki bi naj bil kranjski, pa je prav podoben kakim figuram iz Thomovih komedij seveda v jako miniaturi izdaji. G. Šimacek se je trudil in trudil, da bi podal kmečkega fanta, a vloga je pač taka, da ni mogel več narediti iz nje, kakor je naredil. Dober je bil g. Molek v vlogi kmeta Podpreca in g. Bukšek v neverjetni vlogi kmeta Zapotočana. G. Skrbinšek se vse preveč razburja, tako da prihaja v ekstazo, da se ga skoro nič ne razume. Gledališče je bilo dobro obiskano.

Quidam.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Jutri, v četrtek se igra drugič Shakespeareova veseliga »Vesele ženske windsorske« in sicer za reparabonta. Glavno vlogo Falstaffa igra g. Verovšek, Forda gosp. Nučić. Fordovo gđ. Seifilova, Paga g. Danilo, Pagevo g. Danilova. — V petek je izjemna predstava, zato abonement na lože in na sedeže ne velja. Ker se slavnostna predstava ne ponovi in ker pride več gostov, se hoče ustreči vsem, da ne bo zamere na nobeno stran, so vsi prostori na razpolago. Predvsem seveda abonement, katerim so njihovi prostori rezervirani do četrta popoldne. Za goste se rezervira nekaj lož in parternih sedežev. Priglasje sprejema g. Šešarkova — V soboto se igra »Naša kri« drugič. Opozorjamo na to predstavo že danes goste z dežele, zlasti z Gorenjskega, ter vsa slovenska diletantska društva.

Koncert »Glasbene Matice«, ki je bil naznanjen za soboto dne 13. januarja, se definitivno vrši v nedeljo, 14. januarja zvečer ob pol 8. uri, na kar občinstvo opozorjamo. V koncertu se bo izvajalo 10 slovenskih, izvornih skladb, večinoma iz najnovejših glasbene literature slovenske. Na koncertu bodo zastopani sledeči slovenski skladatelji: Anton Lajovic, dr. Gojmir Krek, Oskar Dev, Josip Mchl, Fran Gerbič, Emil Adamič, Stanko Premič in Viktor Parma.

ga vprašal. »Kdo vam je ponoči pokazal goštilno?«

»Imel sem srečo,« je odvrnil poljski žid, pogladivši si dolgo brado.

»Prav začetkom vasi sem srečal človeka, nekakega berača menda; imel je vojaško čepico na glavi, sicer pa je bil oblečen kmetijski.«

»Ah, to je bil Gašpar Brand,« sem dejal jaz, pred nekoliko meseci so ga odpustili od vojakov, sedaj pa se potika večinoma brez dela po vasi.

»Ta človek je jako nagle jeze; nihče ga ne mara vzeti v službo, ker je tako samsvoj in zadirljiv, — ta vam je torej pokazal pot? Čudno.«

»Najprej sem se ga prestrašil,« je odgovoril žid, »ko me je s svojimi velikimi očmi pogledal tako čudno; toda ko sem mu povedal, da sem napol zmurnjen ter moram na vsak način dobiti v tej grozni noči prenočišče, tedaj je vzdignil roko, pokazal na vašo hišo, ki je bila že blizu in je zaklical:

— »Tamle se ustavite, pri Pierru Ribodinu, tam vas lepo sprejmo. To je gostilna »Pri dobrem angelju.«

»Krasno ime ima,« sem mu odgovoril, »kajti gorje človeku, ki nima nikakega dobrega angela. Vi pa ste revež, če se ne motim, zato ne maram, da bi mi zastoj kazali pot. Tu imate srebrnjak.«

»Odpri sem svojo možnjo in sem mu vrge gel goldinar, toda kaj mislite, kaj je naredil? Vrnil mi je denar nazaj in ves se je tresel od jeze, ko mi je rekel:

— »Ali sem vas česa prosil? — Ali sem kaj zahteval za to, da sem vam pokazal pot? Kar pojdite, žid, sedaj mi je žal, da sem sploh govoril z vami.«

(Dalje.)

KNUT HANSEN:

Sužnji ljubezni.

(Konec.)

»Danes večer sem tako vesela,« sem dejala. Če bi Vas smela prositi, da greste z menoj gor! ... Ali imam samo malo sobico.«

»Ne grem z Vami gor,« je odgovoril. »Lahko noč!«

»Odšel je. Šel je zopet mimo stare beračice, pozabil pa jo je obdariti, čeprav se mu je priklonila. Tekla sem k nji, dala ji nekaj grošev in dejala: »To je od gospoda, ki je šel ravno mimo od gospoda v sivi obleki.«

»Od gospoda v sivi obleki,« je vprašala žena.

Od onega s črnimi lasmi, Vladimirja?

»Ste Vi njegova gospa?«

Odgovorila sem: »Ne. Jaz sem njegova sužnja.«

Potožil se je potem še več večerov po vrsti, da mi ne more vrniti denarja. Prosila sem ga, naj me ne rani tako. Dejal je tako glasno, da so ga mogli vsi slišati in po večini so se mu zato smejali.

»Lopov sem in ničvrednež,« je dejal. Spodil sem se od vas denarja in ga vam ne morem vrniti. Pustil bi si odsekati desno roko za petdeset mark.«

Bolelo me je, ko sem ga čula tako govoriti, in premljevala sem, kako bi mu mogla preskrbeti denarja. Ali mogla nisem!

Dalje mi je dejal: »Če me končno vprašate, kako se mi godi, tedaj ... Rumena dama in cirkus sta odpotovala. Pozabil sem jo. Kar nič več ne mislim nanjo.«

»In vendar si ji še danes pisal pismo,« mu reče eden njegovih prijateljev.

Kupila sem rožo od cvetličarke in sem mu jo vtaknila v levo gumbnico. Čutila sem njegovo sapo na svojih rokah, in bilo mi je skoro nemogoče pritruditi bučico.

»Hvala!« je dejal.

Zahtevala sem tri marke, ki sem jih imela pri blagajni še v dobro, in sem mu jih dala. Bila je malenkost.

»Hvala!« je dejal vnovič.

Bila sem ves večer srečna, kar reče nankrat Vladimir:

»S temi tremi markami odpotujem za en teden. Kadar se vrnem, tedaj dobite svoj denar nazaj.« Ko je opazil mojo potrnost, je dostavil:

»Samo vas ljubim!« In zagrabil je moje roko.

Bila sem vsa potrta, da hoče odpotovati in da mi noče povedati, kam, čeprav sem ga vprašala. Vse, cela kavarna in vsi številni gosti, vse je plesalo okoli mene; dalje nisem mogla prenašati in proseče sem zagrabila njegove roke.

»V enem tednu se vrnem k vam,« je dejal in je vstal.

Slišala sem prvega natakara, ko mi je dejal: »Vi nas torej zapustite v štirinajstih dnevih!«

Radi mene, sem si mislila; kaj je to! V enem tednu je zopet Vladimir pri meni! In hotela sem se mu za to zahvaliti, obrnila sem se — a že je odšel.

Teden dni pozneje najdem, ko pridem domov, njegovo pismo. Pisal je tako obupano, pravil je, da je potoval za rumeno damo, da mi ne more nikdar vrniti denarja, da je ves obupan vsled pomanjkanja. Potem si je zopet očital, da je podla duša in pod pismom je napisal: »Suženj rumene dame.«

Slovenski sokolski koleđar za leto 1912. Uredil dr. Gv. Sajovic Založil vadiateljski zbor Sokola v Kranju. Cena 1 K. Koleđar vsebuje za Sokola in vsakega narodnega Slovana velezanimive poučne in statistične spise o slovenskem in slovanskem Sokolstvu ter ga zato prav toplo priporočamo.

»Omladina«, št. 9—10 prinaša sledečo vsebino: Docentem habemus. — Ivan Sajovic: Socializem in narodni radikalizem. — Dr. I. L. ... Izem. — Dr. Rodolphe Broda: Novovrski razvoji. — Maske in profili: VIII, dr. I Lah; † Dr. Josip Vošnjak; IX. A. O.: Karel Hlaváček. — I Halik: Češka dijaška žurnalistika. — Drill: Slovenski prevodi. — V. M. Z.: Deseti kongres slovenskih časnikaev v Belgradu. — I. Mohorič: Štibler, Kriza v slovenskem združenstvu. — I. S. Machar: Pater Davorin. Finančni zakon 1912. — Listek: Slovensko dijaštvo Srednješolski vestnik. Vseučiliški vestnik: Manifestno zborovanje v Pragi. Klerikalci in vseučiliščno vprašanje. Dijaško socialni vestnik. Vestnik za knjževnost in umetnost: Mali ljudje; Oliver Twist; Rim; Malomestne tradicije. Razno. — Dijaško revijo »Omladina«, ki je zaključila s št. 9—10 svoj VIII letnik slovenski inteligenci najtopleje priporočamo. Stane na leto 4 K, za učitelje 3 K, za dijake 2 kroni.

»Slovenski ilustrovani tednik«, ki izhaja že celo leto in si je pridobil mnogo simpatij, je izdal božično številko, ki po pravici vzbuja veliko zanimanje. Ilustracije so tako lepe in fino izdelane, da nadkriljujejo vse tiste, pri nas preveč razširjene dunajske liste enakega značaja. »Slov. ilustrovani tednik« je vreden vsega priporočila in je želeti, da bi ga zlasti naročali gosulničarji, kavarnarji in brivci.

DIJAŠKI VESTNIK.

(Po »Omladini«.)

»Slovenija« na Dunaju kaže letos prav veselo sliko. Že takoj v začetku leta se je začelo živahno delovanje. Članov šteje do sedaj že nad 70, med njimi 27 prvotletnikov in 5 drugih novih članov; v društvo zahaja tudi več starejšin. — Izobraževalno delo je koncentrirano v »Izobraževalnem klubu« (načelnik tov. Sajovic). Na vsakotedenskih sestankih so dosedaj predavali tt. Šlibar: Dijaške razmere na Gorenjskem, Vesna-Prosveta; Lipar: Narodne in dijaške razmere na Koroškem; Čermelj isto o Trstu in Trošt o Gorici. Bil je to cel ciklus predavanja in debat, ki naj bodo podlaga za razmotrivanja o reorganizaciji naše struje. Programatičnega značaja so bile živahne razprave o ljubljanskem zaupnem sestanku in na njem sklenjenih resolucijah. Uvedla sta jih s svojimi predavanji tt. Sajovic in Zalokar. — Tov. Zdošek je predaval »Nekatera etična vprašanja z ozikom na dunajsko dijaštvo«. — Na novo je oživel srednješolski osek (načelnik tov. Prelovec). Predavala sta v njem tt. Zdošek; »Pedagoška stran srednješolskega dela« in Šlibar: »Naše delo med srednješolci«. Na treh dobro obiskanih sestankih se je naredil načrt za enotno delo v božičnih počitnicah; sestavila se bo tudi podrobna srednješolska statistika in uporabila ona, ki je bila zbrana že pred par leti. — Organizačni krožek dela skupno z dunajskim osekem eksekutive podrobne načrte za enotno organizacijo naših društev. Razmotriva se zlasti delo in organizacija »Prosvete« in eksekutive. — Posebni ad hoc sestavljeni osek je sestavil natančni in vzorni naslovnik dunajskih Slovencev. Snujeta se podporni osek in manjšinski krožek. Zlasti prvi je nujno potreben, ker nas podpore razmere med dunajskimi in slovenskimi visokošolci sploh vedno bolj silijo, da začnemo sami iskati odpomoci in remedure. — Pod vodstvom tov. podpredsednika R. Trošta prireja društvo poučne in zabavne izlete. Posebno krasen in dobro obiskan je bil večurni pešizlet na Leopoldovo črez »Dunajski les« v Klosterneuburg.

»Tabor« v Gradcu je z letošnjim šolskim letom doživel renesanso. Prišlo je dokaj novih članov v društvo, zlasti prvotletnikov. Žal niso bivali vsi ves čas v Gradcu, ampak mnogo v domovini. Vendar je priredilo društvo med tem, ko so še bili v Gradcu, dva redna in eden

Zalovala sem dan in noč, nisem mogla začeti nobenega dela. Čez teden sem zgubila svoje mesto in poiskati sem si morala drugo. Po dnevi sem se predstavljala po drugih kavarnah in hotelih; pozvonila sem tudi pri zasebnikih in sem jim ponujala svojo službo. Pa se mi ni posrečilo. Pozno na večer sem si kupila vse časopise in skrbno prebirala anonce, ko sem prišla domov. Misliła sem: morebiti morem rešiti sebe in Vladimirja ...

Včeraj sem zapazila njegovo ime v nekem časopisu in brala sem. Takoj nato sem odšla od doma, po mnogih cestah in prišla šele danes zjutraj domov. Morebiti sem kje spala ali tudi sedela na kakih stopnicah, ne da bi mogla iti naprej; ampak tega sedaj ne vem.

Danes sem zopet brala; a včeraj zvečer, ko sem prišla domov, sem brala prvič. Vila sem roke; nato se vsedem na stol. Tolkla sem z dlanimi po tleh in premljevala. Morebiti sploh misliła nisem; ampak šumelo mi je tako po glavi in vedela nisem ničesar o sebi. Potem sem pač vstala in šla na cesto. Zdolaj na oglu ceste, na to se dobro spominjam, sem dala stari beračiči groš in ji rekla: »To je od gospoda v sivi obleki. Saj veste!«

»Ste vi morebiti njegova nevesta?« je vprašala.

Odgovorila sem: »Ne, — jaz sem njegova vdova.«

In vlačila sem se do danes zjutraj po ulicah. In sedaj sem brala še enkrat. Vladimir F. mu je bilo ime.

Spominjajte se družbe sv. Cirila in Metoda.

izreden občni zbor ter štiri čajeve večere ob sobotah, združene s predavanji. Prvi čajev večer je bil posvečen spominu dr. Josipa Vošnjaka, zadnji pa je bil skromen jubilej ob desetletnici Josipa Murina — Aleksandrova. Predavanja, kakor so sledila zapored, so bila sledeča: star. dr. Ivan Lah: »dr. Josip Vošnjak in njegovo delovanje.« »Fichte in narodnostna filozofija.« »Faze v kulturnem razvoju slov. naroda.«; tov. M. Kovačič: »Josip Murn — Aleksandrov.« K temu predavanju je citiral več Murnovih pesmi tov. J. Fava. — Srednješolski odsek se radi zaprek ni mogel začeti z delovanjem; stori pa to po Novem letu. — Pevski odsek je priredil več vaj, ki so se pa morale radi odhoda tovarišev v domovino začasno opustiti. — Društvo je bilo zastopano tudi na vseh prireditvah ostalih slov. društev ter akad. društva »Hrvatska« in češkega »Sokola«. — Z ozirom na narodno-obrambno delo bo poskusil »Tabor« doseči reformo »Akad. C. M. podružnice« in k temu načrtu pritegniti ostala slovanska društva, da bi končno vendar dobili »Slovanski društveni dom« v Gradcu.

Adrija v Pragi. Delovanje društva se je gibalo v teh-le mejah: izobraževalni odsek izkazuje sledeča predavanja: I. Zorman: II. narodni-radikalni zaupni sestanki; I. Starejšinstvo; A. Ogris: »Sindikalizem«, (izide v »Vedi«); t. Mačkovšek: »Moderne iznajdbe v tehniki. Vodne stavbe«; t. Ogris: »Eshalotiški in hiliastični elementi v socializmu« (izide v »Vedi«). — Manjšinski odsek je imel tri sestanke in obravnaval predvsem o preureditvi »C. M. skupščine«. — Zabavni odsek je priredil izlet v »Moderno galerijo« in obiskal razstavo »Hagenbunda«. Prireja čajeve večere, ki so zelo animirani. Med drugim je imel t. Zorman na njih dve kozeriji: »Rim« ter Bartsch: »Das deutsche Lied«; na programu so tudi odlomki dramatičnega značaja. — Ustanovil se je »Circolo italiano«, ki ga vodi t. Rapotec. — Pevski zbor se vadi skupno z »Ilirijo«.

NARODNO GOSPODARSTVO.

DAVEK OD DEDŠČIN.

Javno gospodarstvo bi brez davkov ne moglo vršiti svojih nalog. Zato je treba za kritje stroškov, ki jih povzročata uprava dežela, pobirati gotove pristojbine, katerim pravimo davki. Enotnega davka še nikjer ni bilo mogoče upejlati, ker ni mogoče natančno določiti dohodkov vseh davkoplačevalcev. Zato je uveden dandanes po večini držav kompliciran davčni sestav, katerega morajo razdeliti na posredne in neposredne davke.

Z neposrednimi davki je obtežena dandanes večina predmetov naše porabe. Pri tem je najbolj žalostna okolnost to, da plačajo najrevnejši ljudje razmeroma največ davkov. Ti sicer niso bili na nje namerjeni, toda zvalili so jih nanje drugi, ki bi bili morali biti od njih prizadeti. Tako meri n. pr. hišni davek na dohodke hišnega gospodarja, ampak plačujejo jih pa navadno najemniki. Zakonodajalec je nameraval znižati dohodke hišnega gospodarja, toda ta je davek enostavno priračunal najemniki in se ga tako odkrižal. Tako delajo tovarnarji, obrtniki in trgovci, ki dohodarino ali druge davke, ki so jim predpisani, prištejejo med proizvodne stroške, da jih tako morajo plačati odjemalci. Lepo je vznačil to prevalitev davkov prof. Kolonek primerjaje nekatere zakonodajce z nedeljskimi lovci, ki zadenejo mesto zajca gonjaka, ki jim divjačina pred puško naganja.

Tako zadene odjemalca tudi marsikateri drugi davek namesto podjetniških dohodkov. Med najpravičnejše davke, katere ni mogoče prevzeti, spada davek od dedščin. Izkazuje človeški družbi izredno uslugo, ker zožuje prepad med premožnimi in nepremožnimi. Dedno pravo za bližnje člene rodbine je udobnost, katere ni deležen vsakdo. Zato morajo dediči žrtvovati gotov delež dedščine v korist celote, ker ima namreč tudi ta pravico na delež premoženja svojega člana. Če bi dednega prava sploh ne bilo, bi lastniki svoje premoženje naravnost razmetavali. Rodbinski oče, ki ima premoženje in bi vedel, da je dobi po njegovi smrti država, bi ne imel na njem nikakega interesa. Da bi torej lastniško pravo ne bilo zlorabljeno, se mora korigirati z dednim pravom.

Pri nas v Avstriji imamo za davek od dedščine dvojno pristojbino:

a) med otroci in starši,
b) med oddaljenimi sorodniki.
In sicer ni to naraščajoč davek, temveč nepravilčen davek, ki hudo tlačilo malo premožne ljudi, bogatinov pa skoro nič ne zadene. Državi nosi na leto okrog 10 milijonov kron; pač neznamenit znesek v primeri z Francijo, kjer dobi država od istega davka 200—300 milijonov. Sicer je naše premoženje res v nerazmerju z francoskim in angleškim, toda več bi pa vendarle moral donošati.

Da bi se doseglo večje dohodke, predlagajo nekateri narodni gospodarji: Dedni davek naj se odmerja po stopnji sorodstva in po velikosti dedščine. — Kjer vlada med posamezniki sovražstvo, naj ne bo dednega prava. — Dedščine ne smejo iti čez mejo, ker se s tem osiromašuje dežela.

Zadnji predlog je zanimiv vsled utemeljitve. Nekdo si je n. pr. pridobil premoženje v Ameriki, a sedaj je ima dobiti njegov nečak za morjem, ki svojega strica sploh ni videl nikoli in si premoženja ni nikakor zaslužil. Dežela se ima po vsej pravici braniti, da bi se izvažalo njeno bogastvo brez odškodnine čez mejo. V zadnjem parlamentu je bil tudi podan predlog za preosnovno davka od dedščin. To pomeni vse-kakor korak naprej, če se iščejo za državne potrebe drugi viri kritja, kot dosedaj, ko se je samo obteževalo življenje najsiromašnejšim slojem naroda.

Kupujte „Dan“!

Izvod samo 6 vinarjev.

Najnovejše vesti, telefonska poročila.

MINISTRSKI SVET.

Dunaj, 2. januarja. Danes se je vršil od 4. popoldne pa do polu 8. uri zvečer ministrski svet, ki se je pečal izključno s krizo v gališkem deželnem zboru. Ministrski svet, ki so se ga udeležili vsi ministri razen bolnega poljedeljskega dr. Brafa, ni sklenil nič pozitivnega, temveč bo prepustil še nadaljna pogajanja glede delazmožnosti istega, permanentnemu odseku za volilno reformo gališkega deželnega zbora.

ODSTOP POLJEDELSKEGA MINISTRA?

Dunaj, 2. januarja. Vesti o odstopu poljedeljskega ministra dr. Brafa, ki so se včeraj in danes razširjale naokoli, so po informacijah iz vladnih krogov neresnične. Dr. Brafova bolezen nikakor ni tako nevarna, da bi mogel misliti na svoj odstop.

BOJ ZA TRIPOLIS.

Rim, 2. januarja. Francoski poslanik v Rimu je izjavil italijanskemu ministrskemu predsedniku Giolittiju, da Francija ne bo prepustila nobene vojne kontrebande preko Tunisa v Tripolitanijo.

Rim, 2. januarja. Velik vihar je poškodoval skoro vse italijanske zrakoplove in uničil par aeroplanov, ki so v Tripolitaniji izvrševali dosedaj ogleduško službo.

MINISTRSKA KRIZA NA TURŠKEM.

Carigrad, 2. januarja. Jutri se predstavi zbornici novi ministrski kabinet. Ako bi tudi ta kabinet ne mogel dobiti zaupanja zbornice, tedaj izsledi razpust iste.

ZASTRUPLJENJE V BERLINU.

Berlin, 2. januarja. V zadnjih 24. urah ni bil prijavljen noben slučaj zastrupljenja. Izmed bolnih je umrla ena oseba, tako da dosega število umrlih sedaj že 73.

ČRNOGORSKO DRŽAVNO POSOJILO.

Dunaj, 2. januarja. Tukajšnja »Splošna kreditna avstrijska banka« je podpisala črnogorski vladi posojilo v znesku 3 mil. kron proti 5% obrestim. To posojilo porabi Črna gora v oboroževalne namene.

ŠKODA — AKCIJE RASTEJO!

Dunaj, 2. januarja. Na današnji borzi so poskočile akcije akcijske družbe za izdelovanje orožja za 31 kron in to radi vesti o ustanovitvi novih artilerijskih divizij in zidave novih dreduougov.

MORILEC MENIH MACOCH.

Varšava, 2. januarja. Obravnava proti menihu Macochu, ki je umoril svojega brata in oropal ženstohaski samostan bi se morala vršiti še ta mesec. Ker pa je Macoch v ječi obolen in še precej hudo, se je morala obravnava preložiti na poznejši, nedoločen čas.

»MRTVA ROKA«.

Budimpešta, 2. januarja. Tukaj se je ustanovila nova katoliška banka, ki ima nalogo spraviti denar in premoženje »mrtve roke« v denarni promet. Načelnikom te banke je izvoljen grof Leopold Zichy. Značilno za to strogo katoliško podjetje je dejstvo, da se nahaja v upravnem svetu te banke eden voditeljev ogrskih judov baron Karl Deutsch.

SPOR V NEMŠKEM CENTRU.

Kolin, 2. januarja. Na klubskem posvetovanju nemškega državnozbornskega centra je prišlo med duhovništvom in laiki do velikih diferenc, ki znajo biti dalekosežnih posledic in ni izključena delitev sedanjega enotnega kluba.

ŠTRAJK TKALCEV NA SEVERNEM ČEŠKEM.

Trutnov, 2. januarja. Tkalske organizacije po severnem Češkem pripravljajo velik štrajk, doslej je stopilo že več sto tkalcev v stavko.

RAZNO.

* **Lobanja kneza Aleksandra Karagjorgjeviča — najdena.** Včeraj popoldne so našli ob ozidju dunajskega pokopališča sv. Marksa v časopisni papir zavito lobanjo, ki ji je manjkalo spodnje čeljusti. Policija je bila takoj pripravljena, da si ji je posrečilo izslediti glavo, ki je bila ukradena iz ulomljene grobnice ob okostnjaku srbskega kneza Aleksandra Karagjorgjeviča. Za identiteto govori tudi dejstvo, da je lobanja prežagana. Ker so tudi umrlemu knezu prežagali lobanjo, ko so odstranili možgane. Na prijavo policije se je na pokopališču takoj sestala komisija, ki je natanko pregledala najdeno lobanjo. Komisijiškega ogleda se je udeležil tudi srbski policijski svetnik Lazarevič, ki ga je srbska vlada poslala na Dunaj, da bi podal dunajski policiji razne podatke, ki bi mogli označiti sled zlikovcev. Komisija je nanovo odprla krsto kneza Aleksandra in vseučiliški profesor dr. Habrda je konstatiral, da je ta lobanja bila ukradena od okostnjaka Aleksandra in sicer iz sledečih razlogov: starost lobanje odgovarja popolnoma starosti kneza Aleksandra, spodnja čeljust, ki so jo zlikovci pustili v grobnici, pripada najdeni lobanji, ker se s zgornjo popolnoma krijeta. Na podlagi tega konstatiranja so zdravniki pritrdili lobanjo h okostnjaku, krsta je bila nato zacinjena. Nato so prepeljali kosti kneza Aleksandra in njegove soproge Perside v mrtvašnico, kjer ostaneta toliko časa, da se prepeljeta na Srbsko, kjer gradi kralj Peter v Topolovu velik mavzolej kot grobnico svojih staršev. Dunajska policija je odredila, da ostane pri krstah vedno straža, ker vedno prevladuje mnenje, da temelji vsa ta afera na političnih motivih.

* **Zastrupljenja v Berlinu.** Po včerajšnjih poročilih je dosedaj umrlo že 72 oseb, 115 je še

bolnih, med njimi 25 tako, da ni nobenega upanja za njih okrevanje. Komisija je deloma že prišla na sled temu zastrupljenju. Policija je namreč izsledila, da je prodajal v zavetišče neki žid žganje, katerega je sestavljal iz strupenega methylalkohola in spirita. Policija je brezvestnega zaprla in konfiscirala vso njegovo zalogo žganja. Vendar zdravniki še vedno dvomijo, da bi bilo zavzivanje tega žganja edini vzrok obolenosti, ker so zastrupljenja s tem strupom precej redka in se doslej v Nemčiji niso pojavila. Prefškava v infektivskem zavodu se pa še vedno nadaljuje. Morski preišči in kuncji, ko so jedli vsebino iz želodcev zastrupljenih, so poginili pod istimi znaki zastrupljenja, kakor ljudje. Strup, ki se je na kemični način dobil iz krvi in želodčne vsebine zastrupljenih so vbrzgali mišim, katerim pa ni prav nič škodoval. Zdravstveni krogi si še niso nikakor na jasnem, kje je iskati pravi vzrok.

* **Grozovitosti v rusko-perzijskem konfliktu.** Poročila o grozodejstvih, ki jih zagreše Perzijski nad ruskim vojaštvom, pressegajo daleko ona, ki so govorila o obojestranskih nečloveških delih v Tripolitaniji. Tako se javlja iz Petrograda, da domačini postopajo s padlimi ruskimi vojaki tako kruto, kakor se doslej še ni čulo. V mestu Fidais so našle ruske patrolje tri trupla svojih tovarišev vsa razmesarjena, s porezanimi nosovi, ušesi, polomljenimi kostmi, iztaknjenimi očmi; po hišah se dobe ostanki sežganih ruskih vojakov; na dvorišču guvernerjeve palače so Rusi izkopali vojaka, ki je bil od perzijskih vojakov živ pokopan, ker se na truplu niso poznali nikaki sledovi nasilne smrti. V mrtvašnici mesta Tebris leži devet trupel ruskih vojakov, ki so jih potegnili iz vodnjaka v guvernerjevi palači. Tudi v vodnjaku policijskega ravateljstva v Tebrisu so našli več utopljenih ruskih vojakov.

* **Prva železnica na evropskem kontinentu** se je zgradila v Avstriji. To je bila železnica s konjskim obratom, medtem ko so na angleškem že 50 let imeli parne vozove. Ko sta se vozila cesar Franc in cesarica Karolina dne 21. julija 1832. od Magdalene do Anhofa (proga Linc-Budjevice, do leta 1867. železnica s konjskim obratom), je bila to prva osebna vožnja, medtem ko so prej mislili samo na prevažanje blaga. Toda že leto pozneje so pričeli z rednim osebnim prometom. Slavno občinstvo se je v voznihih redih opozarjalo, naj se strogo drži točnosti, ker železnica ne more čakati. Pet minut pred odhodom se zapre blagajna, vsakdo naj pride četrt ure poprej k blagajni in naj si oskrbi vozni list. Postanokov med vožnjo ni bilo, kajti vožnja ne pusti nobene zamude. Seveda tupatam je kočijažem dovoljeno ustaviti se tudi med vožnjo, če bi bilo potreba. Kaditi se je smelo samo iz dobro zaprtih pip. Vzeti so morali seboj tudi vzdigalo, če je voz skočil s tira. Kaka razlika je pa danes med našimi železnicami in onim nerodnim vozom!?

* **Kako se je iznašel brezžični brzojav.** Dasi je Guglielmo Marconi, iznajditelj brezžičnega brzojava, že precej odraščel človek in si pridobil že veliko slavo na svetu ter je že oče dveh otrok, ga njegova stara mama imenuje še vedno »otroka«; ni ga samo tako imenovala, temveč ga je vedno smatrala za otroka, zakaj do 18 leta je moral spati v njeni sobi. Kot izborna pianistinja ga je hotela napraviti za slovitega godca; zato ga je pustila učiti se glasbe pri mojstru Rudolfu Ferrariju. Toda mladi Marconi se ni učil mnogo, dasi je imel izredno razvit muzikalni talent. Tem rajše se je pečal že kot deček največ z elektriko v največji nevolji strogega očeta, ki je videl v tem početju samo izgubo časa. Deček je sedel po ure in ure v podstrežju in delal poizkuse z raznovrstnimi lesenimi aparati ki mu jih je napravil neki očetov nastavljenec. Če ga je kdo vprašal, kdaj se misli pravzaprav učiti, je odgovoril z resnim mirom: »Saj se vendar učim«. Kot štirinajstletni deček je nekoč pristavil: »Jaz vem prav dobro česa se učim; če se stvar posreči, mi bodo nekoč postavili v vsakem mestu spomenik«. Malo časa preden je razglasil svetu svojo velikansko iznajdbo, so bili njegovi v največji skrbi zanj, ker ni jedel, ni spal in ni izpregovoril besede. Sredi noči je nekoč skočil iz postelje in dejal materi, ki ga je začudeno vprašala, kaj mu je: »Danes ali nikoli!« Nato je poklical domačega oskrbnika, mu ukazal nesti vse aparate in lovsko puško na prosto polje. Ko sta bila na podnožju nekega hriba blizu Sassa, je naročil oskrbniku, naj gre za hrib in ga obvesti s strelom, če bi slišal udarce enega ali drugega aparata. V strahu in trepetu se je začel baviti s svojimi instrumenti in je čakal par sekund... Srce se mu je skrčilo od razburjenosti... Naenkrat počli pričakovani strel: Marconi je zmagal — izumil je brezžični brzojav.

* **Strah pred resnico.** Ko je Galileo iznašel daljnogled, s katerim je opazoval mesece zvezde Jupitra, je pozval enega svojih učenih nasprotnikov, naj pride k njemu pogledat skozi daljnogled, da bo videl, da ima zvezda Jupiter res več mesecev. Oni možak se je zato odločno zahvalil, češ: »Če bi jih enkrat videl, kako bi mogel ostati pri svojem mnenju, s katerim sem nastopil proti Vaši filozofiji.«

* **Verska tolažba.** V Vilhelmsburgu pri Sv. Hipolitu se je ustrelil v srce 33letni menih. Rajši je umrl, kot bi bil počasi umiral v cvetju moških let.

Kakšno starost doseže drevje? Smreka 700 let, srebrna jelka 425 let, bukev 245 let, breza 145, jesen 170, jelša 145, a hrastu se začne kvariti jedro v starosti 300 let.

ZA KRATEK ČAS.

Na deželi. Krčmar: »In kdaj naj vas hlapec jutri zjutraj zbudi, gospod doktor?«
Gost: »Ni treba, jaz se sam vedno prav rano zbudim.«
Krčmar: »No potem pa bodite tako dobri in zbudite še hlapca, ta vsako jutro zaspi.«

Migljaj. Gospod: »Bil sem dober prijatelj vašega umrlega soproga; ali nimate česa, kar bi mi mogli prepustiti kot drag spomin nanj?«

Netolažljiva vdova: »Oh, jaz sem njegov najdražji spomin!«

Dobro odgovoril. Učitelj: »Mnogo stvari je, katerih ne moremo seštevati. Recimo: krava in konj se ne moreta seštevati, ker nista dve kravi niti ne dva konja. A kdo mi zna povedati, kakšne stvari se dajo seštevati, dasi so različne?«

Učenec: »Mleko in voda — ker liter mleka in liter vode dasta dva litra mleka.«

ZLATA ZRNA.

»Človek se je rodil z dvema očesoma in le enim jezikom, zato da bi dvakrat videl, preden enkrat spregovori.«

»Se noben človek ni zapel verige okrog vratu svojemu bratu, ne da bi bila prišla božja roka drugega konca tlačitelju za vrat.«

»Vedno sem se držal načela, da nisem za nobeno stvar nikogar prosil, kar sem mogel narediti sam.«

»Če bo Evropa kdaj uničena, ji naredo to njeni brambovci.«

Odgovorni urednik Radivoj Korene.
Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Pozor!

Hiša v sredini mesta, v kateri je že več let dobro vpeljana gostilna, se proda. Pogoj jako ugodni. Natančneje v »Prvi anončni pisarni«, Frančiškanska ulica 8.

Išče se tiskarna

ki bi hotela izdajati

političen dnevnik

v velikosti »Družinske pratke«.

Ponudbe na naslov: »Pikolo, pikolo, cink, cink, cink.« poštno ležeče, Trst.

Srečno novo leto

želimo vsem stavzenim mojstrom in hišnim posestnikom, pokrivalcem vsake vrste streh s škrljem in opeko ter z asbest cementnim škrljem. Poprave dobro, hitro in ceno.

Mihael Prestenjak in drug
Ljubljana, Kolodvorska ulica 28.

Spretna šivilja

želi šivati pri kaki rodbini na domu. Ponudbe pod »Šivilja« na »Prvo anončno pisarno«, Frančiškanska ulica 8.

Upravništvo „Dneva“

sprejme več zanesljivih

raznašalcev lista

za Ljubljano.

Ponudbe na upvavništvo »Dneva«, Frančiškanska ulica št. 8.

Upravništvo „Dneva“

sprejme takoj več spretnih

akviziterjev.

Plača, oziroma provizija po dogovoru. Ponudbe na »Prvo anončno pisarno«.

Celo noč odprto

Kavarna Leon

Celo noč odprto

Star. trg št. 30

FR. P. ZAJEC

optični zavod

Ljubljana Stari trg 9 Ljubljana

Daljnogled, toplotne, in zrakomere vseh vrst.

Očala, ščipalniki natančno po zdravniškem receptu.

Čenike pošiljam na zahtevo zastoj na poštne prosto.

Kmetska posojilnica 4 1/2 0/0 ljubljanske okolice

r. z. z. n. z.
obrestuje hranilne vloge po
Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov.

4 1/2 0/0

v Ljubljani
brez vsakršnega odbitka.

Popolnoma varno naložen denar.

Rezervni zaklad: nad pol milijona.

„DAN“ se prodaja po vseh
tobakarnah po 6 vin.

Velika zaloga
pohištva in tapetniškega blaga

FR. KAPUS

Marije Terezije cesta 11. (Kolizej.)

Velika izbira vsakovrstnega pohištva za
spalne, jedilne in gosposke sobe. Divane, oto-
mane, žimnice, modroce iz morske trave,
zmednice na peresih, podobe, zrcala, otročje vozičke ter kuhinjsko pohištvo.

Sprejema se tudi oprema hotelov.

Zmerne cene.

Izdelki solidni.

Ivan Jax in sin
v Ljubljani, Dunajska c. 17

priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji za rodbino in obrt

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“.

Specialna trgovina
finih ročnih del

Toni Jager

V Ljubljani, Zidovska ulica številka 5.

Predtiskarija
Tamburiranje

Montiranje
Plisiranje

Jako zanimiv, zabaven in po-
učen list s slikami je

„Ilustrovani
tednik“

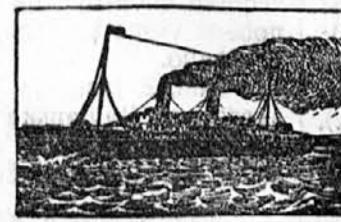
ki prihaja vsak petek ter stane
četrtletno K 1.80.

Zahtevajte ga povsod! Naročite
ga in inserirajte v njem!

Naslov: Ilustrovani Tednik, Ljubljana.

Samo 6 dni z brzoparniki francoske družbe!

Najkrajša vožnja čez **Havre v New York.**

Veljavne vozne liste (šilkart)-za vse razrede
dobiš edino pri

ED. ŠMARDA
oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ljubljana, Dunajska c. 18.

Vozne listke iz Amerike v staro domovino
po najnižji ceni. Izdaja vozne listke po vseh
železnicah za prirajanje zabavnih in romar-
skih vlakov. Vsa pojasnila istotam brezplačno.

Varčne gospodinje!

Dočim daste za vsa druga otročja redilna sredstva 1-3 krome, velja
„Sladin“ ali dr. pl. Trnkoczy-ja „Sladni čaj“ 1 zavojček z 1/4 kg samo
50 vin. Na tisoče otrok ga zavziva z najboljšim uspehom.

Glavne zaloge: v Ljubljani lekarna Trnkoczy, zraven rotovža; na Dunaju v le-
karnah Trnkoczy: VIII, Josefstädterstraße 25; III, Radetzkyplatz 4; V, Schönbrunner-
straße 109; v Gradcu: Sackstraße 3.

Francosko žganje Velika steklenica z navodom o rabi 1 K 20 h,
60 h, tucat 6 K. mala steklenica z navodom o rabi

Francosko žganje z mentholom, ki mu je pridejan menthol kot zdravilno, bolj utešujoče sredstvo. Posebno priporočljivo
za drgnjenje udov po težki in naporni hoji. Ena steklenica 1 K 80 h.

Vino s kino in železom. Steklenica 1 K 20 h, 2 K, 3 K.

Zdravilni konjak, steklenica po 1, 2, 6 kron.

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani.

Razpošiljanje po pošti. Prva največja eksport trvdka. Preizkušeno
lekarniško blago. Drogijske cene. Mastin za živinorejce. Telefon 190.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani ima v zalogi in priporoča sledeče:

Jan Legova knjižnica: Rape: Dane. Cena 1 K.
Slapšak: Turki pri Sv. Tilnu, Ilustrovana
knjiga. Cena 1.20 K.

M. Gregorič: Otroški
oder, gled. igre za
mladino. 1.50 K.

Štupar: O prvinah in
spojinah, Ilustrov.
Cena 1.50 K.

Brunet: Telovadba.
Cena 4 K.

Mešiček: Beleške iz
fizike in kemije.
Cena 40 vin.

Marolt: Zgodo-
vinske učne si-
ke. Cena 2 K.

Knjižnica Učiteljskega konvikta: Julčka Mišjakovega
zbrani spisi I, II. in III. zvezek. Cena à 1.50 K. —
Rape: Mladina. Cena 1.50 K. — Gangl: Zbrani spisi.
I. zvezek. Cena 1.50 K.

Adamič: Slava Cesarju! Spevoigra za
mladino. Cena 4 K. — Besedilo V.
Adamičevi spevoigri. Cena 10 vin.

Žirevnikove na-
rodne pesmi. I.
in II. zvezek.
Cena à 20 vin.

Bretl: Kako si o-
hranimo zobe.
Cena 20 vin.

Vse predpisane in
potrebne šolske
tiskovine.

Razni napisi na
lepenkah za
šole.

Novo! Popravljal-
na znamenja na
tabelah.

Tabela o pravil-
nem mešanju
umetnih gnojil.

Vse tiskovine za
knjižnice.

Uradne tiskovine
za županstva.

Vse najnovejše ti-
skovine za o-
brtno - nadalje-
valne šole.

V „Učiteljski tiskarni“ se tiskajo: Slovenski Branik, Dan, Učiteljski Tovariš,
Slovenski Ilustrovani Tednik, Rudar, Domače ognjišče, Zvonček, Popotnik,
Naša Bodočnost, Gasilec, Zarja, Tobačni delavec.